

Rabbineren ble skysset til bed

➔ 14 kjølige kilometer til Sødal bedehus

➔ Samler inn penger til fattige i Jerusalem

Ortodokse jøder parkerer bilen på sabbaten, om de så må sitte to regnfulle timer bak hest og kjerre for å møte Israel-venner i Kristiansand.

KRISTIANSAND RANDESUND/SØDAL

Ifølge ortodoks tradisjon skal en jøde holde sabbaten hellig, og det inkluderer hans kjøretøy.

– Jeg ble fortalt at avstanden var ti kilometer, og sa at det skal jeg klare å gå. Jeg er jo vant til det fra Israel. Da jeg hørte at det var enda lenger, takket jeg ja til hest og vogn, for første gang i mitt liv, forteller **Yitzak Naki** til Fædrelandsvennen.

I to timer satt den febersyke

rabbineren på hestevogna, pakket inn i tepper og regntøy, for å treffe Israel-venner på Sødal bedehus lørdag kveld. Den 14 kilometer lange ferden, som ble både fuktig og kjølig, startet fra Ytre Randesund.

– Sånn er reglene

Fredag talte han for et fullsatt Frikstad bedehus, og ble innlosjert privat ved Kongshavn. Sabbaten starter ved mørkets frembrudd fredag og varer til lørdag kveld, dermed måtte naturlige hestekrefter rekvireres.

– Det høres merkelig ut for oss, men sånn er reglene. Det var eneste måte å komme seg fra A til B på, og det må vi bare akseptere, forteller Eli Egset, leder for Shofar-gruppen i Mandal, som arrangerte møtet på Sødal.

65-åringen

traff rabbineren i Jerusalem i desember. Et par måneder i forveien hadde han gjestet Norge for første gang og blitt forbløffet over mottakelsen.

– Yitzak ble begeistret over at det finnes mennesker i Norge som elsker Israel. Han er nemlig opplært til å tro at alle hater jøder, så oppdaget han at det ikke er tilfelle. Nå reiser han rundt for å bygge bro mellom jøder og kristne, det vil jeg også være med på, forteller Egset.

Hjelpearbeid i Jerusalem

Det er svært sjelden en jødisk rabbiner inviteres inn i de kristnes rekker. Men så har han også et oppdrag som går rett hjem hos israelsvenner:

Siden 1996 har 49-åringen og kona drevet den humanitære organisasjonen Noam Eliezer, som hjelper fattige familier i Jerusalem. Hver sabbat deler de ut mat, klær, medisiner og skole-

materiell til 80 familier, ved høytidene 140 familier. Ved hjelp av norske «kjærlighetsgaver» skal innsatsen nå dobles.

Rabbineren har vært på en to ukers turné som startet i Trondheim, fortsatte via Bergen, Rogaland og ble avsluttet i Kristiansand lørdag.

– Israel har store militære utgifter, da skjæres det ned på hjelpen til de ortodokse. Samtidig øker behovet for hjelp når flere jøder vender hjem grunnet økende antisemittisme i verden. Når enkelte land havner i økonomiske problemer, er jødene de første som får skylda, forklarer Frank Juliussen, kristen lillemann som tok initiativ til å stifte Noam Eliezer Norge i januar.

– Endetiden nær

Yitzak Naki kaller det et «under» at han kan reise rundt og tale for kristne i Norge. Han me-

ner kjærligheten til Israel øker, noe som også skal være et tegn.

– Vi ser så mange tegn på at endetiden er nær. Jødene strømmer tilbake til landet sitt, fra land som USA og Russland. Da staten ble opprettet i 1948 var det 300–400.000 jøder der, nå er tallet seks millioner. Mange israelere vil lære om Guds ord, ikke lenger leve et sekularisert liv, forteller Naki, som driver en jødisk skole – jeshiva – i Jerusalem.

Da han reiste hjemmefra var det 28 grader om morgenen. Lørdag fikk han en smak av norsk vår; åtte grader og regn. Men vel framme på Sødal ventet en varm kopp te – og varme håndtrykk fra israelsvenner.

Tekst: **Vegard Damsgaard**
vegard.damsgaard - 90870723

lehus i hestevogn

➔ Visste ikke at Israel har venner

VARODDBROA I STRIREGN: Rabbieren Yitzak Naki i regnponcho ankom med hest og kjerre til Kristiansand lørdag ettermiddag. Benedikte Hauge er kusk, mens Frank Juliussen, leder for Noam Eliezer Norge, holder paraplyen.
FOTO: VEGARD DAMSGAARD

TAKKET FOR SEG: Vel framme på bedehuset søker en frossen rabbiner tilflukt i den varme bedehuskjelleren. Reidun og Odd Sodefjed takker for besøket, etter at han overnattet hos dem natten før. FOTO: VEGARD DAMSGAARD

ENDELIG FRAMME: Hestevogna ankommer Sødal bedehus ved 16-tiden, etter to timers ferd. FOTO: VEGARD DAMSGAARD

VINKER OG KNIPSER: Eli Egset, leder for Shofar-gruppa i Mandal, arrangerte møtet for israelsvenner i Kristiansand. Her vinker hun og foreviger øyeblikket da hestevogna ankommer ved 16-tiden, etter to timers ferd.
FOTO: VEGARD DAMSGAARD

Jobbet for Israels hær

Lørdag rakk den hardbarkede Israel-vennen Eli Egset fra Mandal akkurat hjem tidsnok etter å ha vært volontør i den israelske hæren i tre uker, sammen med 28 andre fra Sør- og Vestlandet. – Der nede pakket vi medisinsk utstyr, som brukes av alle landets militærleire. Vi bodde i en leir sentralt i Israel, iførte oss grønne uniformer, spiste i kantina sammen med soldatene og sov seks personer på hvert rom, forteller Egset.

– Og dermed støtter dere en part i militær konflikt mellom israelere og palestinere?

– Vi spiller ingen rolle i en konflikt, vi var der bare for å hjelpe med humanitært arbeid. Utstyret vi pakker blir brukt der det trengs, uansett rase, religion og holdning – og ikke bare i Israel, landet var for eksempel de første til å sende feltskyehus til Haiti etter jordskjelvet.

Hun ser lyst på støtten til Israel i det norske folk om dagen.

– Det går fremover. Jeg tror folk etter hvert forstår at sannheten om konflikten blir fordreid av media – i Israels disfavør, mener Egset.

– Du har ingen innvendinger mot regimets behandling av palestinere?

– Det vi blir presentert i media er så feil, sannheten er ikke den vi får vite.

– Og hva er sannheten, etter deres syn?

– Sannheten er at palestinere er borgere med like rettigheter som andre i Israel, derfor vil de ikke flytte. Ingen muslimer har det så godt som de som bor i Israel; de får medisinsk behandling, barnetrygd og alle rettigheter de ikke har i sine respektive hjemland, hevder Egset, som er blitt fast giver til Noam Eliezer Norge.

FLYTTET UT: Marex 320 ACC har solgt brukbart i et dårlig marked, men ikke nok til at Espen Aalrud har råd til å beholde produksjonen i Norge. Her fra båtmessen som pågår i Grimstad. FOTO: REIDAR KOLLSTAD

Marex har sagt opp ni båtbyggere

Til tross for god mottakelse av deres nye 32-foter, må Marex gjøre som de andre båtprodusentene og si opp flere ansatte.

GRIMSTAD

For to dager siden sa daglig leder i Marex Espen Aalrud til Fædrelandsvennen at de hadde solgt 15 eksemplarer av deres storsatsing, Marex 320 ACC. Tomillionersbåten har mottatt mange priser.

– Vi kan trenge den positive oppmerksomheten vi kan få. For markedet er fortsatt vanskelig, sa Aalrud.

Nå viser det seg at salget av cabincruiseren ikke er godt nok til å opprettholde bemanningen i Grimstad.

Ifølge Agderposten er ni båtbyggere sagt opp, etter at de senest i vinter ansatte flere

nye.

– Vi har vært for optimistisk bemannet i forhold til dagens marked, sier Espen Aalrud til Agderposten. Den nye båten har kostet ni millioner kroner å utvikle. Båten skulle redde den norske båtproduksjonen deres, men nå ser det ut til at også den skal bygges på deres båtbyggeri i Litauen.

Årsaken skal være sterk norsk krone og høye produksjonskostnader sammenlignet med andre land.

Fortsatt skal det være 15 ansatte igjen på Haslatangen i Grimstad.

Marex følger dermed opp krisen som har rammet sørlandsk båtbransje. Skibsplass har lagt ned produksjonen. Nidelv og Windy har flyttet ut av landet og Scand Boats og Skilsø har gått konkurs.

Tekst: **Roald Ankersen**

roald.ankersen@fvn.no - 90832117

OSLO

Knivslagsmål på Tøyen

Flere personer skal ha vært involvert i et slagsmål med knivbruk på Tøyen T-banestasjon i Oslo søndag kveld. Politiet fant verken skadde eller gjerningspersoner.

– Vi sendte patruljer og ambulanser til Tøyen T-banestasjon, hvor det ble meldt om

slåssing og knivstikking, opplyser politiet.

Det var passasjerer som meldte fra om slagsmålet, der det ble brukt både belter og kniv.

Men det eneste som ble funnet, var en smørkniv. ©NTB

OSLO

Snart slutt på gratis, borgerlig vigsel

Fra 1. juli blir det slutt på gratis, borgerlig vigsel.

Regjeringen foreslår å innføre gebyr på flere tjenester som utføres av domstolene og politiet, skriver VG.

De nye gebyrene vil blant annet gjelde vigslene i domstolene, der det vil koste 860 kroner å vies i ordinær arbeidstid og 2.580 kroner utenfor arbeidstid

– Det er rimelig at statens kostnader for servicepregede

tjenester betales av det publikum som benytter seg av den aktuelle tjenesten, sier justis- og beredskapsminister Grete Faremo (Ap).

Fortsatt er det gratis å gifte seg i kirken de fleste steder. Men vil du gifte deg i en kirke et annet sted enn der du eller foreldrene dine bor, koster det 2.500 kroner, ifølge Kirkelig fellestråd i Oslo. Da må du i tillegg betale for prest hvis du ikke har med din egen. ©NTB

FAKTA

Sabbat

▶ I jødisk tradisjon den siste av ukens dager, forbeholdt hvile og gudstjeneste. Overholdelsen er påbudt i Mosebøkene og derfor jødedommens viktigste helligdag. Sabbaten varer fra fredag ettermiddag til lørdag etter solnedgang.

▶ Mennesker og dyr skal avstå fra alt arbeid i denne tiden. Hviledagen innledes i hjemmet, ved at kvinnen tenner to lys og velsigner sabbaten; så holdes gudstjeneste i synagogen, og siden holdes et festlig måltid i hjemmet som innledes med kiddush.

KILDE: STORE NORSKE LEKSIKON